Euroopan parlamentti
2024-2029

Ulkoasiainvaliokunta

2025/2168(INI)

16.10.2025

MIETINTÖLUONNOS

Euroopan parlamentin suosituksesta neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle EU:n ja Kanadan tiiviimmästä yhteistyöstä nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, mukaan lukien Kanadan taloudelliseen vakauteen ja suvereniteettiin kohdistuvat uhat
(2025/2168(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Tobias Cremer

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN SUOSITUKSEKSI 3

PERUSTELUT 8

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA 9

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN SUOSITUKSEKSI

neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle EU:n ja Kanadan tiiviimmästä yhteistyöstä nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, mukaan lukien Kanadan taloudelliseen vakauteen ja suvereniteettiin kohdistuvat uhat
(2025/2168(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kanadan välisen strategisen kumppanuussopimuksen[1], joka allekirjoitettiin 30. lokakuuta 2016 ja jota on sovellettu väliaikaisesti 1. huhtikuuta 2017 lähtien,

– ottaa huomioon Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA)[2], joka tuli väliaikaisesti voimaan 21. syyskuuta 2017,

– ottaa huomioon EU:n ja Kanadan digitaalisen kumppanuuden ja EU:n ja Kanadan vihreän allianssin, jotka käynnistettiin 23. marraskuuta 2023,

– ottaa huomioon Brysselissä 23. kesäkuuta 2025 pidetyssä EU:n ja Kanadan huippukokouksessa hyväksytyn Euroopan unionin ja Kanadan julkilausuman kestävästä kumppanuudesta ja kunnianhimoisesta ohjelmasta,

– ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2025 pidetyssä EU:n ja Kanadan huippukokouksessa allekirjoitetun Euroopan unionin ja Kanadan välisen turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden,

– ottaa huomioon suosituksensa EU:n diplomaattisesta strategiasta ja geopoliittisesta yhteistyöstä arktisella alueella[3],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 121 artiklan,

– ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0000/2025),

A. toteaa, että geopoliittisessa tilanteessa, jossa suurvaltojen välinen valtataistelu ja poliittinen epävakaus ovat lisääntyneet ja ilmastonmuutos kiihtyy, on yhä enemmän Euroopan unionin ja Kanadan yhteisen edun mukaista syventää niiden keskinäistä yhteistyötä ja pitää yllä sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä;

B. ottaa huomioon, että EU ja Kanada ovat strategisia kumppaneita, jotka ovat kumpikin vakuuttuneita siitä, että demokratia, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet ja

[1] EUVL L 329, 3.12.2016, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/2118/oj.
[2] EUVL L 11, 14.1.2017, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/37/oj.
[3] Marraskuussa 2025 hyväksyttävä teksti.

monenvälinen yhteistyö hyödyttävät Kanadan ja Euroopan yhteiskuntia ja kansainvälistä yhteisöä, minkä vuoksi samanmielisten kumppaneiden maailmanlaajuisten liittoutumien olisi puolustettava niitä;

C. ottaa huomioon, että yhteiseen johtajuuteen ja vastuuseen perustuva toimiva EU:n ja Kanadan yhteistyö on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan käsitellä maailmanlaajuisia haasteita, kuten Venäjän Ukrainaa vastaan käymää sotaa, Venäjän hybridisodankäyntiä demokraattisia yhteiskuntia vastaan, geopoliittista kilpailua arktisella alueella, Kiinan kasvavaa itsevarmuutta, Yhdysvaltojen ulkopolitiikan lisääntynyttä epävakautta, ilmastonmuutosta ja Lähi-idän tilannetta;

D. katsoo, että EU:n ja Kanadan välinen yhteistyö nykyisissä puitteissa on olennaisen tärkeää molempien osapuolten vaurauden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi; ottaa huomioon, että esimerkkejä tästä olennaisen tärkeästä yhteistyöstä ovat muun muassa kauppa- ja talousyhteistyö sekä yhteiset pyrkimykset vastata vihreän ja digitaalisen siirtymän kaltaisiin haasteisiin;

E. ottaa huomioon, että Kanada on osoittanut olevansa EU:n strateginen kumppani ja luotettava Nato-liittolainen, koska se on sitoutunut antamaan Ukrainalle pitkän aikavälin tukea ja osoittanut vahvaa johtajuutta G7-ryhmän puheenjohtajakaudellaan;

F. katsoo, että EU:n ja Kanadan nykyisten yhteistyövälineiden koko potentiaali on hyödynnettävä ja EU:n ja Kanadan kumppanuutta on vahvistettava voimakkaasti, jotta voidaan yhdessä vastata Venäjän Ukrainaa vastaan käymään sotaan, geopoliittisten toimijoiden revisionismiin, demokraattisiin yhteiskuntiin kohdistuvien hybridisodankäyntikampanjoiden kärjistymiseen, ilmastonmuutokseen ja maailmanlaajuisen kauppajärjestelmän haasteisiin;

1. suosittaa neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, että

EU:n ja Kanadan kumppanuus: institutionaalinen kehys

a) tartutaan tähän yhteisten haasteiden luomaan tilaisuuteen hyödyntää kattavasti EU:n ja Kanadan strategisen kumppanuuden potentiaalia ja nostaa suhde uudelle tasolle pyrittäessä edistämään yhteisiä etuja ja arvoja nopeasti muuttuvassa globaalissa ympäristössä,

b) maksimoidaan pyrkimykset panna nopeasti täytäntöön 23. kesäkuuta 2025 pidetyn EU:n ja Kanadan huippukokouksen päätelmät toteuttamalla konkreettisia toimia, joilla saavutetaan tuntuvaa edistymistä yhteisessä julkilausumassa ja turvallisuus- ja puolustuskumppanuudessa esitetyillä aloilla,

c) tehostetaan monitasoisia vuoropuheluja, myös huippukokouksia ja yhteisiä aloitteita, sekä käytännön tason pitkän aikavälin yhteistyömuotoja, jotta voidaan syventää yhteistyötä ja vastata yhdessä maailmanlaajuisiin haasteisiin,

d) tuetaan parlamentaarisen vuoropuhelun roolin vahvistamista strategisessa kumppanuudessa; pannaan merkille, että Kanadalla on oikeudellisesti tarkkailijan asema Euroopan neuvostossa; tuetaan yhteistyön lisäämistä parlamentaarisella tasolla ja

kehottaa Euroopan neuvostoa kutsumaan Kanadan säännöllisesti parlamenttien välisiin kokouksiin tarkkailijana,

Yhteistyö ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla

e) lisätään yhteistyötä Kanadan kanssa pyrittäessä vastaamaan yhteiskuntiemme välittömiin turvallisuusuhkiin, kuten Venäjän Ukrainaa vastaan käymään sotaan, hybridihyökkäyksiin ja demokraattisiin yhteiskuntiin sekaantumiseen Atlantin molemmin puolin, Kiinan itsevarmuuteen, Yhdysvaltojen ulkopolitiikan lisääntyneeseen epävakauteen, ilmastonmuutoksen seurauksiin ja Lähi-idän tilanteeseen,

f) laaditaan etenemissuunnitelma, jolla varmistetaan turvallisuus- ja puolustuskumppanuudessa tehtyjen sitoumusten täydellinen ja oikea-aikainen täytäntöönpano ja joka tarjoaa johdonmukaisen toimintapoliittisen kehyksen tämän alan yhteisille toimille osapuolten Nato-yhteistyötä täydentävissä aloitteissa, joita ovat esimerkiksi Euroopan turvallisuutta edistävä väline (SAFE) ja ReArm Europe-suunnitelma,

g) kehitetään edelleen EU:n ja Kanadan tukea Ukrainan suvereniteetille, itsenäisyydelle ja alueelliselle koskemattomuudelle sekä yhteistä sitoutumista pitkän aikavälin poliittisen, sotilaallisen, taloudellisen ja humanitaarisen avun antamiseen muun muassa pyrkimällä yhdessä luomaan vahva kansainvälinen liittouma Venäjän pysäytettyjen valtion varojen käytön edistämiseksi,

h) koordinoidaan Venäjälle asetettavia pakotteita ja sen diplomaattista eristämistä Kanadan ja muiden kumppaneiden kanssa,

i) tarkastellaan uudelleen ja lisätään yhteistyötä Kanadan kanssa kyber- ja hybridisodankäynnin uhkien torjumiseksi sekä vakautta horjuttavien toimien ja disinformaation torjumiseksi,

j) vahvistetaan EU:n ja Kanadan välistä koordinointia, jotta voidaan vastata Kiinan kasvun ja itsevarmuuden aiheuttamiin monitahoisiin haasteisiin,

k) työskennellään Kanadan kanssa oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan aikaansaamiseksi Lähi-idässä neuvotteluteitse saavutettavan kahden valtion ratkaisun avulla; tehostetaan yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa humanitaarisen avun toimittaminen siviileille Gazassa, ja tuetaan kaikkia diplomaattisia ja operatiivisia toimia, joilla pyritään lisäämään kattavaa alueellista vakautta,

l) käynnistetään puolivuosittainen ulkopoliittinen vuoropuhelu, joka mahdollistaa strategisen yhteistyön kaikkein tärkeimmissä kysymyksissä,

Monenvälisyyden lujittaminen

m) vahvistetaan edelleen yhteistyötä Kanadan kanssa monenvälisyyden puolustamisessa, jotta voidaan yhdessä puuttua esiin nouseviin ja vaarallisiin geopoliittisiin realiteetteihin, jotka vaikuttavat osapuolten yhteisiin arvoihin, etuihin ja turvallisuuteen,

n) vahvistetaan EU:n ja Kanadan yhteistyötä monenvälisillä foorumeilla koordinoimalla kantoja, yhdenmukaistamalla aloitteita ja tekemällä yhteistyötä yhteisten arvojen puolustamiseksi,

o) työskennellään yhdessä monenvälisten instituutioiden, kuten YK:n, G7- ja G20-ryhmän ja Naton, elintärkeän roolin ja toiminnan turvaamiseksi,

Yhteistyö arktisella alueella

p) tuodaan esiin huoli arktisen alueen militarisoitumisesta ja toimitaan Kanadan kanssa, jotta arktinen alue voidaan säilyttää rauhan, vakauden ja yhteistyön alueena kansainvälisen oikeuden mukaisesti,

q) tehdään tiivistä yhteistyötä Kanadan kanssa Grönlannin autonomian ja Grönlannin kansan päätösvallan turvaamiseksi tilanteessa, jossa geopoliittinen kiinnostus arktista aluetta kohtaan on lisääntynyt,

r) vahvistetaan EU:n, Kanadan, Tanskan ja Grönlannin välistä yhteistyötä pitkäaikaisten rajakiistojen rauhanomaisesta ratkaisemisesta aikaan saadun historiallisen sopimuksen pohjalta,

Tavara- ja palvelukauppa, digitaalinen kauppa ja investoinnit

s) tuodaan jäsenvaltioissa ja EU:ssa esiin laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen hyötyjä, joihin kuuluvat muun muassa markkinoille pääsyn lisääminen, kaupan yksinkertaistaminen ja pk-yritysten esteiden vähentäminen,

t) kehotetaan niitä kymmentä jäsenvaltiota, jotka eivät ole vielä ratifioineet laaja-alaista talous- ja kauppasopimusta, tekemään niin nopeasti merkittävänä poliittisena signaalina ennen sopimuksen väliaikaisen soveltamisen kymmenvuotispäivää vuonna 2027,

Maailmanlaajuinen kehitys

u) varmistetaan tiivis koordinointi Kanadan kanssa, jotta voidaan paikata kriittisiä puutteita, vahvistaa monenvälisiä kehitystä koskevia kehyksiä, edistää kestävää kehitystä ja osallistavia kansainvälisiä kumppanuuksia sekä pitää yllä tukea kansalaisyhteiskunnalle ja demokraattiselle selviytymiskyvylle,

Koulutus, tutkimus ja ihmisten väliset yhteydet

v) toteutetaan nopeasti jatkotoimia, jotka perustuvat sitoumukseen syventää yhteistyötä sellaisilla aloilla kuin ihmisten väliset yhteydet, kulttuuri, nuoriso, osallistavien toimintapolitiikkojen tukeminen ja EU:n ja Kanadan digitaalisen kumppanuuden puitteet,

w) lisätään yhteiskunnan selviytymiskykyä hyödyntämällä Kanadan assosioitumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan, tehostamalla koulutus- ja tutkimusyhteistyötä, helpottamalla nuorten transatlanttista liikkuvuutta työtä, opiskelua ja vapaaehtoistoimintaa varten sekä selvittämällä edelleen mahdollisuuksia ihmisten välisiin kontakteihin ja opiskelijavaihtoon Erasmus- ja Erasmus+ -ohjelmien pohjalta,

Loppuhuomiot

x) jatketaan sellaisen aidon ja tasavertaisen kumppanuuden luomista Kanadan kanssa, joka perustuu luottamukseen, yhteisiin arvoihin ja yhteisiin etuihin,

y) edistetään osallistumista yhteistyöaloitteisiin Kanadan keskushallinnon lisäksi myös sen maakunnallisten viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien elinten kanssa;

°

° °

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle.

PERUSTELUT

EU:n ja Kanadan kumppanuus perustuu yhteisiin arvoihin ja yhteiseen sitoutumiseen demokratiaan, ihmisoikeuksiin, sääntöpohjaiseen monenväliseen järjestykseen ja oikeusvaltioperiaatteeseen. Kun otetaan huomioon kasvava maailmanlaajuinen epävakaus ja moninaiset haasteet, jotka vaikuttavat sekä EU:hun että Kanadaan, mietinnössä korostetaan tarvetta vahvistaa edelleen EU:n ja Kanadan kumppanuutta ja toteuttaa 23. kesäkuuta 2025 pidetyn EU:n ja Kanadan huippukokouksen tulosten pohjalta konkreettisia jatkotoimia, joilla pyritään tehostamaan yhteistyötä sellaisilla keskeisillä aloilla kuin kauppa, kilpailukyky ja selviytymiskyky, transatlanttinen turvallisuus, koulutus ja tutkimus sekä ilmastonmuutoksen torjunta ja samalla kehittämään yhteistyötä aloilla, joita ei ole vielä kaikilta osin käsitelty EU:n ja Kanadan kumppanuudessa, kuten ihmisten välisten yhteyksien vahvistaminen, kulttuuri ja nuoriso sekä kaikki ihmiset huomioon ottavien politiikkojen tukeminen.

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti sisällyttäneensä mietintöönsä aiheeseen liittyvistä asioista tietoja, jotka hän on saanut laatiessaan mietintöluonnosta seuraavilta pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai seuraavilta kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt:

1. Pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat edunvalvojat
2. Kolmansien maiden viranomaisten edustajat, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt
Mission of Canada to the European Union

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

Kun luettelossa mainitaan luonnollisen henkilön nimi ja/tai tehtävänimike, esittelijä vakuuttaa antaneensa kyseiselle henkilölle Euroopan parlamentin tietosuojaselosteen numero 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), jossa määritetään henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat ehdot ja siihen liittyvät oikeudet.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).